

obč. zák., uznáv, že žalovaní, dosáhnuvše uzavření smlouvy lstí, jsou podle tohoto ustanovení povinni dáti žalobci za škodlivé následky svého jednání zadostiučinění, to jest nahraditi mu škodu, kterou utrpěl jejich zaviněním tím, že pozbyl svého vkladu vloženého do společnosti »L.«. Není správný názor dovolání, že právě tak jako nárok podle § 870 obč. zák., může i nárok podle § 874 obč. zák. směřovati vždy jen proti druhé smluvní straně, takže by žalobce mohl svůj nárok, pokud by jej opíral o § 874 obč. zák., uplatňovati jen proti společnosti »L.« jako druhé straně. § 874 obč. zák. stanoví zcela všeobecně a bez obmezení na smluvní strany, že v každém případě musí ten, kdo dosáhl smlouvy lstí nebo nespravedlivou bází, dáti zadostiučinění za škodlivé následky. Podle tohoto všeobecného doslovu zmíněného ustanovení lze vztahovati ručení také na osoby, které jsou sice mimo smluvní poměr, dosáhly však uzavření smlouvy lstí nebo nespravedlivou bází. Podle toho odpovídají tudíž žalovaní osobně za škodu, kterou způsobili žalobci tím, že ho vědomě nesprávnými údaji uvedli v omyl.

Čís. 15143.

Osmihodinová pracovní doba.

Ustanovení zákona o osmihodinové době pracovní nevztahují se na zřízení obecní policie požární a zdravotní.

Pro obecní zřízení policie požární, místní a zdravotní nebyly vydány obecně platné předpisy, upravující jejich denní pracovní dobu.

(Rozh. ze dne 23. dubna 1936, Rv I 2625/35.)

Žalobce, městský hasič, se domáhá na žalované obci zaplacení odměny za práce přes čas, které prý vykonal v době od 1. prosince 1932 do konce března 1934. Nárok na tuto odměnu opírá jednak o to, že se naň vztahuje zákon čís. 91/18 Sb. z. a n. o osmihodinové době pracovní, jednak též o to, že mu osmihodinová pracovní doba byla zaručena ustanovením § 13 služebního a pensijního řádu pro zřízení žalované obce, tedy smluvně, a že žalovaná obec nebyla oprávněna prodloužiti tuto pracovní dobu jednostranně na 12 hodin denně. P r v ý s o u d uznal žalobní nárok důvodem po právu, o d v o l a c í s o u d vyslovil, že žalobní nárok není důvodem po právu.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Odvolací soud vyslovil především právní názor, že žalobní nárok nelze vyvozovati ze zákona čís. 91/18 Sb. z. a n., protože žalobcova služební činnost u žalované obce byla veřejnoprávního rázu a protože ustanovení zákona o osmihodinové době pracovní se nevztahují na obecní zaměstnance vykonávající funkce veřejnoprávní. Rozhodnutí čís.

5728 Sb. n. s., na něž bylo poukázáno v napadeném rozsudku, se ovšem týká obecních strážníků, ale vyslovená v něm zásada platí též o zřízeních obecní policie požární a zdravotní, neboť i jich používá obec jako svých výkonných orgánů v takových oborech obecní správy, v nichž se projevuje její vrchnostenská moc na jejím území. Podrobně to bylo vyloženo již v rozhodnutí čis. 11301 Sb. n. s., na něž se pro stručnost odkazuje (srovnej též nález nejvyššího správního soudu čis. 9203 Sb. Bohuslavovy). Dovolatel ostatně ani nebrojí proti správnosti názoru, že se ustanovení zákona čis. 91/18 Sb. z. a n. nevztahují na obecní zaměstnance, konající funkce veřejnoprávní, nýbrž jen dovozuje, že prý konal nejméně z poloviny také práce rázu soukromoprávního a že z tohoto důvodu platí i pro něho předpisy zákona čis. 91/18 Sb. z. a n. o osmihodinové době pracovní. Leč odvolací soud probral jednotlivé pracovní úkony žalobcovy, jež byly zjištěny a dospěl k správnému závěru, že to byly vesměs práce, kterých jest potřeba a které slouží k řádnému výkonu obecní policie požární (§ 28 čis. 9 čes. obec. zřiz.), po případě k ochraně bezpečnosti života a majetku občanů, tedy též k vykonávání obecní policie místní (§ 28 čis. 2 čes. obec. zřiz.), takže je lze zařaditi v celku mezi úkony, spadající do oboru veřejnoprávní působnosti obce. Pokud konečně dovolatel dovozuje, že mu byla osmihodinová denní doba pracovní zaručena ustanovením § 13 služebního a pensijního řádu pro zřizence obce, jejích podniků a ústavů, tedy smluvně, jest k jeho vývodům uvést toto: Podle § 13 služebního a pensijního řádu stanoví pracovní dobu pro zřizence žalované obce městská rada v mezích zákonitých předpisů o osmihodinové době pracovní a zákonů i nařízení o pracovní době vůbec. Z toho plyne, že uvedeným ustanovením služebního řádu jest volnost žalované obce při stanovení pracovní doby pro zřizence obmezena jen předpisy obecně platnými. Jak bylo již vyloženo, nevztahují se předpisy zákona čis. 91/18 Sb. z. a n. o osmihodinové době pracovní na žalobcův služební poměr. Pro obecní zřizence policie požární, místní a zdravotní nebyly vydány žádné obecně platné předpisy, upravující jejich denní pracovní dobu, a v § 3 zákona čis. 16/20 Sb. z. a n. se mluví jen povšechně o »stálém a výhradním povolání, které trvale ustanovený obecní zřízenec musí konati po celou v jeho oboru platnou pracovní dobu«. Ani v § 11 odst. VIII tohoto zákona nebyla délka denní pracovní doby obecních zřízenců vymezena, neboť se tam mluví jen o »normálních« pracovních hodinách a zřízencům se vyhrazuje den klidu v týdnu. V § 9 odst. 2. služebního a pensijního řádu, pro žalobce platného, jest ustanoveno, že zřízenci jsou povinni poslouchati služebních a pracovních nařízení a podle nich konati své povinnosti. Nelze tedy ani z § 13 služebního řádu vyvoditi, že žalovaná obec byla povinna stanoviti délku pracovní doby pro žalobce jen v mezích zákona čis. 91/18 Sb. z. a n. Naopak byl žalobce ve smyslu § 9 odst. 2 služebního řádu závázán konati své povinnosti jako obecní zřízenec podle daných mu služebních a pracovních nařízení, tedy také podle nařízení, jež mu bylo dáno o délce pracovní doby podle § 13 služebního řádu. Byla-li pracovní doba žalobcova žalovanou obcí nově upravena, a stalo-li se tak v mezích § 13 služebního řádu, nešlo při tom ani o změnu tohoto slu-

žebního řádu ve smyslu jeho § 2, ani o porušení nabytých práv žalobcových.

Čís. 15144.

Kárné nálezy, vydané podle zákona ze dne 12. července 1933 čís. 147 Sb. z. a n., nemohou býti přezkoumány řádnými soudy ani po formální, ani po věcné stránce; příslušnost řádných soudů nelze tu dovoditi ani ze zákona čís. 217/25 Sb. z. a n.

(Rozh. ze dne 23. dubna 1936, R II 118/36.)

Žalobce — bývalý zaměstnanec čsl. státních drah — byl nálezem disciplinárního sboru I. instance při ředitelství státních drah a nálezem disciplinárního sboru II. instance při ministerstvu železnic uznán vinným, že jako příjemce veřejných odpočivných platů v době od 22. července 1933 do 4. října 1933 se vědomě a činně zúčastnil sdružení, které vyvíjelo činnost, směřující proti státní svrchovanosti, samostatnosti a celistvosti Čsl. republiky, že v této činnosti pokračoval i po 9. říjnu 1933, čímž se provinil proti ustanovení § 2 odst. 1 zák. z 12. července 1933 č. 147 Sb. z. a n., a uložen mu byl dle § 2 odst. 1 cit. lit. e) téhož zákona trest ztráty práv a nároků, plynoucích ze služebního a pensijního poměru pro něho i jeho pozůstalé. Žalobce tvrdí, že disciplinární senát dospěl ke svrchu uvedenému zjištění jen proto, že nešetřil podstatných forem správního řízení a domáhá se proto prohlášení bezúčinnosti uvedených disciplinárních nálezů a placení pensijních požitků. Prvý soud zamítl žalobu. Odvolací soud uložil prvému soudu nové jednání a rozhodnutí.

Nejvyšší soud z podnětu rekursu, podaného žalovaným státem, odmítl žalobu.

Důvody:

Odvolací soud vyslovil právní názor, že rozhodnutí disciplinárních komor, vydaná proti žalobci podle zákona ze dne 12. července 1933 čís. 147 Sb. z. a n., mohou býti přezkoumána řádným soudem v celém rozsahu, že soud musí samostatně posouditi otázku viny žalobcovy a že jest v tomto případě přípustným pořad práva, protože tu rozhodovali správní úřad podle zákonů o tom vydaných o nárocích soukromoprávních (§ 1 zákona čís. 217/25 Sb. z. a n.). Odvolací soud spatřoval, vycházející z uvedeného názoru právního, neúplnost řízení, provedeného v první stolici zejména v tom, že nebyla vůbec na přetřes vzata otázka, zda se žalobce skutečně dopustil trestného činu, jímž ho uznal kárný nález vinným. Nejvyšší soud neschvaluje tyto právní názory, neboť je nelze srovnati se zákonem čís. 147/33 Sb. z. a n. o stíhání protistátní činnosti státních zaměstnanců a některých jiných osob. Tento zákon jest zákonem výjimečným a jeho účelem jest nutná, účinná a oprávněná